

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, ze zm.) **stwierdzam nieważność: § 2 i § 4 ust. 4** uchwały nr XLIV/226/09 Rady Powiatu w Oławie z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie określenia zasad udzielania i rozmiaru obniżek nauczycielom, którym powierzono stanowisko kierownicze, rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczycieli, dla których plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego oraz tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin nauczycielom, dla których nie ustalono obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych z powodu istotnego naruszenia art. 42 ust. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.).

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 22 grudnia 2009 r. Rada Powiatu w Oławie podjęła uchwałę nr XLIV/226/09 w sprawie określenia zasad udzielania i rozmiaru obniżek nauczycielom, którym powierzono stanowisko kierownicze, rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczycieli, dla których plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego oraz tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin nauczycielom, dla których nie ustalono obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych.

Uchwała wpłynęła do organu nadzoru dnia 30 grudnia 2009 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie § 2 i § 4 ust. 4 uchwały z istotnym naruszeniem art. 42 ust. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Karta Nauczyciela.

Zgodnie z art. 42 ust. 7 pkt 2 Karty Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.) Rada Powiatu określa zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3.

Art. 42 ust. 6 stanowi, że dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć.

Powyższe zagadnienia Rada Powiatu w Oławie uregulowała w § 1 uchwały.

W § 2 uchwały Rada dodatkowo postanowiła: *Zarząd Powiatu może w uzasadnionych przypadkach zwolnić nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze od obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin, określonego w § 1, jeżeli warunki funkcjonowania szkoły powodują znaczne zwiększenie zadań dyrektora.*

Podjętym § 2 uchwały Rada Powiatu jednorazowo scedowała na Zarząd Powiatu swoje upoważnienie do udzielania zwolnienia od obowiązku realizacji tygodniowego wymiaru zajęć dla nauczycieli, którym powierzono funkcję kierownicze w szkołach. Intencja ustawodawcy była zupełnie inna. Zgodnie z art. 91d pkt 1 Karty Nauczyciela w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, zadania i kompetencje organu prowadzącego określone w art. 42 ust. 7 wykonuje rada powiatu. Jeśli ustawodawca uznał, że decyzje dotyczące zwolnienia od obowiązku realizacji tygodniowego wymiaru zajęć są na tyle istotne, że powinny zostać oddane do kompetencji rady, rada nie może zrzec się tego uprawnienia. Wymieniony wyżej przepis nie upoważnia rady powiatu do delegowania swoich uprawnień w przedmiotowym zakresie na inne organy czy podmioty. W ocenie organu nadzoru Rada Powiatu przyjmując kwestionowany przez organ nadzoru fragment uchwały zrzekła się bez należytej podstawy prawnej swoich kompetencji jako organ stanowiący.

W § 2 ust. 4 uchwały Rada postanowiła: *Nauczycielom, zatrudnionym w niepełnym wymiarze zajęć, realizującym różny tygodniowy wymiar zajęć w poszczególnych okresach roku szkolnego, średni wymiar godzin zajęć dla całego okresu odbywania zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych w okresie rozliczeniowym określa się w umowie o pracę.*

W ocenie organu nadzoru Rada Powiatu uchwalając wyżej wymieniony przepis wkroczyła w kompetencje dyrektora szkoły w zakresie ustalania treści umowy o pracę. M. Plich w Komentarzu do art. 39 ust. 1 ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. stwierdził, iż: *Dyrektor szkoły może w pełni samodzielnie dokonywać wszelkich czynności z zakresu prawa pracy – w tym zawierać umowy o pracę*

(...). *Orzecznictwo sądowe zasadniczo wyklucza jakąkolwiek ingerencję w sprawę zatrudniania i zwalniania pracowników ze strony organu prowadzącego.* (M. Pilich, *Ustawa o systemie oświaty. Komentarz, ABC, 2008, wyd. II.*). Dyrektor decyduje o treści umowy o pracę zawieranej z nauczycielem, oczywiście w granicach obowiązujących przepisów prawa. Należy zaznaczyć, że obligatoryjne elementy umowy o pracę nauczyciela określa art. 14 Karty Nauczyciela. W związku z powyższym Rada Powiatu przekroczyła upoważnienie zawarte w art. 42 ust. 7 Karty Nauczyciela, który nie daje umocowania dla Rady do stanowienia o treści umowy o pracę nauczyciela.

Zgodnie z art. 87 Konstytucji RP źródłami powszechnie obowiązującego prawa w Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa są także akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Zgodnie z art. 94 Konstytucji organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa. Przepisy rozdziału III Konstytucji wyraźnie wskazują hierarchię aktów prawnych. W świetle tych przepisów ustawa i rozporządzenie są aktami prawnym hierarchicznie wyższymi od aktów prawnych organów samorządu terytorialnego. Oznacza to, że akty prawa miejscowego nie mogą być z nimi sprzeczne. Uchwały organów samorządu terytorialnego mogą być podejmowane wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to również, że w powyższych uchwałach nie mogą znaleźć się materie regulowane już w aktach prawnych hierarchicznie wyższych.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty doręczenia za pośrednictwem organu nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego – Wojewody Dolnośląskiego.

Zgodnie z art. 80 ustawy o samorządzie powiatowym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu powiatu wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia.

wz. Wojewody Dolnośląskiego:
Zdzisław Średniawski
Wicewojewoda